

MEET AT
**FRANS HALS
MUSEUM**
HAARLEM

Beste Frans,

Ik weet niet of jij op je sterfbed – een van de weinige dingen die we zeker weten is dat je in 1666 overleed – hebt nagedacht over je artistieke erfenis. Het zal je in elk geval verheugen te weten dat een trits befaamde kunstenaars in de eeuwen na jouw dood, je beschouwen als een ‘moderne meester’. Van Gogh en Manet waren fans maar tot op de dag van vandaag blijven kunstenaars van allerlei slag en pluimage jouw werk en je losse, spontane en soms ook brutale toets ‘actueel’ vinden. Meer nog: in het museum dat naar jou is vernoemd, maken we een tentoonstelling die helemaal in het teken staat van een flirterige ontmoeting – we noemen het een Rendez-Vous – tussen jou en 21^e-eeuwse kunstenaars en kunsthistorici. Zij praten, jij moet zwijgen maar het wordt desalniettemin een zinderende Amourette.

Stuk voor stuk zijn het (beate) bewonderaars van jouw trefzekere portretten. Zoals Jan Andriessie die in jou een abstract schilder ziet – een met meer dan 27 zwarten – en jouw portretten van de Regenten en Regentessen van het Oudemanshuis ervaart als een visuele blikseminslag (BOEM PAUKESLAG BAF). Of Shezad Dawood die in jouw portret van een eenvoudige cafébazin verwijzingen ziet naar het werk van kubisten Picasso en Braque en popart-kunstenaar Martial Raysse. Jasper Hagenaar en Anton Henning gaan een postume driehoeksrelatie met je aan en betrekken daarin ook je grote rivaal Verspronck, tijdgenoot Heda en Haarlemmer Kees Verwey. Nedko Solakov die de strengheid van jouw Zaffius op de hak neemt of Laurence Aegerter die al jaren gefascineerd is door jouw romantische huwelijksportret van Stephanus Geeraerts en Isabella Coymans. Bij de grootouders van Batia Suter hing een vermeende Hals in de woonkame. Koos Breukel gaat los op jouw fictieve ontmoeting met Anthony van Dyck en Mieke Bal werd gegrepen door jouw beweeglijke en intieme portret van de grote denker René Descartes. Het wordt een eerbetoon aan jouw weerbarstige werk, gezongen in zeer veel uiteenlopende toonaarden. Maar er is meer. We maken je oeuvre ook nog groter dan het volgens kenners is.

Recent beweerde kunsthistoricus Noah Charney dat kunstgeschiedenis ook gevormd wordt door werken die we niet meer kunnen zien. Het oeuvre van de kunstenaar bestaat niet alleen uit objecten en ideeën maar ook uit voorwerpen die verloren zijn gegaan, niet meer te zien zijn of althans in de stoffelijke materiele zin niet meer bestaan. Ze zijn er nog maar nagenoeg etherisch, als een soort nabeelden. Niet langer tastbaar, wel denkbaar.

Meer dan 100 jaar later trad alleskunner John Berger in jouw voetsporen en spoorde ons met zijn beschrijving van een nooit gemaakt ‘naakt’ aan om jouw oeuvre verder op te rekken. Meer schrijvers en kunstenaars hebben dat gedaan. Mijn persoonlijke favoriet is de Belgische symbolist George Eekhoud, die in zijn je debuut *Escal Vigor* (1899) beschrijft hoe dijkgraaf Kehlmark de boerenzoon Guido op wie hij passioneel verliefd is, vergelijkt met het schilderij ‘De *Schalmeispeler*’ van Frans Hals uit de collectie van het museum in Upperzijde. De aanblik van dit schilderij – en van de knaap in kwestie - doen Kehlmarks hart ineenkrimpen, ten prooi vallen aan een overweldigende hartstocht. Upperzijde is de fictieve woonplaats van de Kehlmark, het museum en zijn collectie zijn dan ook louter ‘figments of the imagination’. Je hebt dat doek, een homo-erotisch portret van een jonge muzikant, nooit geschilderd. Het bestaat louter in onze verbeelding.

De verzameling van het Frans Hals Museum kent 20 Halsen, wereldwijd zijn er – afhankelijk van welke expert je volgt – 145 tot meer dan 220 overgebleven werken van de Haarlemse meester. Ik ben ervan overtuigd dat je dit breder moet zien. Jouw werk bestaat niet louter uit al deze nog tastbare en zichtbare kunstobjecten maar omvat eveneens al die doeken en panelen die door de tijd heen zijn verdwenen, vernietigd of simpelweg nooit als fysiek gegeven hebben bestaan. In de tentoonstelling *Rendez-Vous* komen deze denkbeeldige Halsen in beeld naast onbetwistbare meesterwerken van jouw hand. Voor het oog en in het hoofd.

Ik wou dat je erbij kon zijn.

Hartelijks
Ann